

**ANLAŞMAZLIK ÇÖZÜMÜ VE
BİRLİKTE YAŞAMA KÜLTÜRÜ UYGULAMA VE ARAŞTIRMA
MERKEZİ YÖNETMELİĞİ**

**MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ
BİRİNCİ BÖLÜM**

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Mardin Artuklu Üniversitesi Anlaşmazlık Çözümü ve Birlikte Yaşama Kültürü Uygulama ve Araştırma Merkezinin amaçlarına, faaliyet alanlarına, görevlerine ve yönetimine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; Mardin Artuklu Üniversitesi Rektörlüğüne bağlı olarak kurulan Mardin Artuklu Üniversitesi Anlaşmazlık Çözümü ve Birlikte Yaşama Kültürü Uygulama ve Araştırma Merkezinin (BYK-MER) kuruluş, işleyiş ve görevlerini kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinin (2) numaralı alt bendi ile 14 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Merkez: Mardin Artuklu Üniversitesi Anlaşmazlık Çözümü ve Birlikte Yaşama Kültürü Uygulama ve Araştırma Merkezini (BYK-MER),
 - b) Müdür: Merkez Müdürünü,
 - c) Rektör: Mardin Artuklu Üniversitesi Rektörünü,
 - ç) Senato: Mardin Artuklu Üniversitesi Senatosunu,
 - d) Üniversite: Mardin Artuklu Üniversitesini,
 - e) Yönetim Kurulu: Merkez Yönetim Kurulunu,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Merkezin Amaçları ve Faaliyet Alanları

Merkezin amaçları

MADDE 5 – (1) Merkezin amaçları aşağıda yer almaktadır:

- a) Bütün dünyada olduğu gibi ülkemizde de giderek artan şiddet, saldırganlık, suç, terör, kan davaları, töre ve namus cinayetleri, ailenin çözülmesi, bireyselleşme, sosyal dışlama, ötekileştirme, sosyal çözülme, aile içi çatışmalar, uyuşturucu kullanımı ve intihar eğilimlerinin neden ve sonuçlarına yönelik bilimsel çalışmalar yapmak; bunlarla mücadeleye yönelik tedbirlerin uygulanmasını sağlamak. Bireylerin ve toplumun söz konusu olgular karşısında daha yapıcı, müzakereci, başkalarının haklarına saygılı olmasını sağlayacak çalışmalar yapmak; bu yönde projeler geliştirmek ve uygulamak.
- b) Uluslararası, ulusal, toplumsal gruplar, şirketler, kurumlar, kuruluşlar ve kişiler arası düzeyde yaşanan anlaşmazlıkların yapıcı/barışçı çözümü için kuramsal ve uygulama düzeyinde araştırma ve uygulamaya yönelik çalışmalar yapmak.
- c) Her çeşit (resmi, özel) kurum ve kuruluşta yaşanabilecek anlaşmazlıkların önlenmesine ve çözümüne yönelik kuramsal ve uygulama düzeyinde faaliyetlerde bulunmak, projeler üretmek ve yürütmek.
- ç) Eğitim kurumlarında “akran arabuluculuğu” sisteminin kurulması yönünde kurumsal ve uygulamaya yönelik çalışmalar yapmak, projeler geliştirmek ve yürütmek.
- d) Kurum ve kuruluşlarda (üniversiteler, işyerleri, okullar, dershaneler, sağlık kuruluşları, sosyal güvenlik örgütleri, sivil toplum kuruluşları, mahkemeler, ceza infaz ve rehabilitasyon kuruluşları ve benzeri) barış yapıcı davranışların kazanılması için; “müzakere kültürü”, “anlaşmazlıkların dönüştürülmesi”, “barış eğitimi” ve “pozitif sosyal tutum” konularında eğitim programlarını hazırlamak ve uygulamak.
- e) Kültürler arası/gruplar arası/kişiler arası anlaşmazlık ve çatışma çözüm teorilerinin geliştirilmesi, şiddet öğelerinin azaltılması ve barış kültürünün bilişsel, duyuşsal ve davranışsal olarak yaygınlaşması için ihtiyaç duyulan etkin çözüm/uygulama modellerini araştırmak, uygulamak ve yaygınlaştırmak.
- f) İnsan hakları, çocuk hakları, kadın hakları bağlamında demokratik vatandaşlık bilincinin yaygınlaştırılabilmesi için araştırmalar yapmak, projeler geliştirmek, uygulamak.
- g) Giderek artan aile içi ve akrabalar arası şiddeti, töre cinayetlerini, ayrımcılığı, sosyal dışlamayı azaltıcı/önleyici yönde kuramsal ve uygulamalı araştırmalar yapmak, projeler üretmek, yürütmek.
- ğ) Farklı inanç, düşünce ve kültür grupları arası ilişkilerde, vatandaş-devlet ilişkilerinde güven artırıcı çalışmalar yapmak, bu ilişkilerin demokratik zeminine yönelik sosyal ve bilimsel çalışmalar yapmak; çok dillilik, dinlilik ve kültürlülük bağlamındaki toplumsal zenginlikleri koruyucu ve geliştirici çalışmalar yapmak; farklılıklara saygı bilincini güçlendirmek ve toplumsal farklılıkları birlikte yaşama kültürünü inşası açısından bütünleştirici çalışmalar yapmak.

h) Aile, komşuluk, akrabalık, yardımlaşma, dayanışma, hayırseverlik, gönüllülük gibi toplumsal değerleri güçlendirici çalışmalar yapmak.

Merkezin faaliyet alanları

MADDE 6 – (1) Merkez, kuruluş amacına uygun olarak aşağıdaki faaliyetlerde bulunur:

a) Ulusal ve uluslararası düzeyde anlaşmazlık çözümü, arabuluculuk, müzakere becerisi, barış çalışmaları, iletişim becerileri ve benzeri konularda bilimsel araştırmalar yapmak, projeler üretmek/yürütmek; yürütülmekte olan projelere ortak olmak, ulusal ve uluslararası kuruluşlara, gerçek ve tüzel kişilere, hizmet içi eğitim kursları, konferanslar, çalıştaylar, seminerler, sertifika programları düzenlemek, toplumdaki her kesimi, doğrudan ya da uzaktan eğitim yoluyla bilgilendirmek ve bilinçlendirmek, bu amaçla kurulmuş benzeri merkezlerle iş birliği yapmak.

b) Ulusal ve uluslararası düzeyde (üniversiteler, işyerleri, okullar, sağlık kuruluşları, sosyal güvenlik örgütleri, sivil toplum kuruluşları, mahkemeler, ceza infaz ve rehabilitasyon kuruluşları için) anlaşmazlık çözüm programları/modelleri geliştirmek, uygulamak.

c) Merkezin amacı doğrultusunda kamu kurum ve kuruluşlarına, sivil toplum kuruluşlarına yönelik bilimsel araştırmalar yapmak; projeler hazırlamak, uygulamak ya da yürütülmekte olan projelere katılmak.

ç) Merkezin amacı doğrultusunda, yurt içi ve yurt dışındaki benzeri kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak, üniversitelerde lisans, yüksek lisans ve doktora düzeyinde kanuni arabuluculuk, akran arabuluculuğu, müzakere, anlaşmazlık çözümü, anlaşmazlıkların dönüştürülmesi, diyalog, farklılıklara saygı, toplumsal cinsiyet eşitliği, birlikte yaşama kültürü, çoğulculuk, barış eğitimi, etkili iletişim ve benzeri çalışma konularıyla ilgili ders, kurs, konferans, seminerler verilmesini sağlamak, sempozyum, çalıştay, kongre ve sertifika programları düzenlemek, anılan konularda öğrencilerin tezler hazırlamasını özencirmek ve gerekli desteği sağlamak.

d) Okulların gerçek hayatla bütünsel ve güvenli alanlar olması amacıyla, etkin bir öğrenci danışmanlığı ve akran arabuluculuğu sistemi geliştirilebilmesi ve uygulanabilmesi için üniversitelere, örgün, yaygın eğitim-öğretim kurumlarına kuramsal ve uygulamalar düzeyinde destek vermek, bilimsel araştırmalar yapmak, proje üretmek/yürütmek.

e) Merkezin amacı doğrultusunda, ilgili literatüre ve saha çalışmalarına dayalı yayın etkinliğinde bulunmak, bilimsel raporlar hazırlamak, çalışma konuları kapsamında danışmanlık ve bilirkişilik hizmetleri vermek.

f) Merkezin çalışma alanlarıyla ilgili konularda ulusal ve uluslararası düzeyde ortaya çıkan sorunlara çözüm üretmek için gerekli faaliyetleri planlamak, düzenlemek ve yürütmek.

g) Yürütülmekte olan projelerin özelliğine göre, kurum dışından ulusal ve uluslararası düzeyde bilim insanı ve uzmanların hizmetlerinden yararlanmak.

ğ) Merkezin kuruluş amacına uygun diğer çalışmaları yapmak.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Merkezin Yönetim Organları ve Görevleri

Merkezin yönetim organları

MADDE 7 – (1) Merkezin yönetim organları şunlardır:

- a) Müdür.
- b) Yönetim Kurulu.
- c) Danışma Kurulu.

Müdür ve görevleri

MADDE 8 – (1) Müdür, Rektör tarafından Üniversitenin öğretim elemanları arasından üç yıl süre için görevlendirilir. Görev süresi biten Müdür, yeniden görevlendirilebilir.

(2) Müdürün görevleri şunlardır:

- a) Merkezi temsil etmek.
- b) Yönetim Kurulunun aldığı kararları ve çalışma programını uygulamak.
- c) Merkezi, amacı doğrultusunda yönetmek.
- ç) Uygulanan programlara ve faaliyetlere ilişkin koordinasyonu sağlamak.
- d) Merkezin yıllık faaliyet raporunu, bir sonraki yıla ait çalışma programını düzenlemek ve Yönetim Kurulunun görüşünü aldıktan sonra Rektörün onayına sunmak.
- e) Yönetim ve Danışma kurullarına başkanlık yapmak.
- f) Çalışma programları hazırlamak, Yönetim Kuruluna önermek, Yönetim Kurulunca karara bağlanan çalışma gruplarını yürütmek, çalışma gruplarını yönlendirmek ve denetlemek.
- g) Oluşturulan çalışma gruplarının faaliyetleri, plan, program ve projeleriyle ilgili olarak Yönetim Kurulunu bilgilendirmek.

ğ) Eğitim, kurs, çalıştay, kongre, sertifika programı, sempozyum, seminer ve benzeri program ve projelerin düzenlenmesini, yürütülmesini, yönlendirilmesini ve denetimini sağlamak.

h) Personel alımı ve görevlendirilmesiyle ilgili teklifleri Rektöre sunmak.

(3) Merkez çalışmalarının gereği Müdürün teklifi üzerine Rektör tarafından, Merkezde müdür yardımcısı görevlendirilebilir. Müdür yardımcısı Merkezin çalışma konularında uzmanlığı bulunan Üniversite öğretim elemanı ya da uzmanlardan veya kurum dışından Merkezin çalışma konularında uzmanlığı/yayınları bulunan kişilerden görevlendirilir. Müdür yardımcısı gerekli hallerde Müdür yerine vekâlet eder.

Yönetim Kurulu ve görevleri

MADDE 9 –(1) Yönetim Kurulu; Müdür ile birlikte Üniversite öğretim elemanlarından Rektör tarafından görevlendirilecek kişilerden oluşmak üzere en az beş üyeden oluşur. Yönetim Kurulu toplantılarına Müdür başkanlık eder. Yönetim Kurulu üyelerinin görev süresi üç yıldır. Görevlendirme süresi biten üye yeniden görevlendirilebilir.

(2) Yönetim Kurulu, Müdürün daveti üzerine yılda en az iki defa olağan ve gerektiğinde olağanüstü toplanarak Müdür tarafından hazırlanan gündem maddelerini görüşüp karar alır. Yönetim Kurulu üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır ve kararlar oy çokluğu ile alınır.

(3) Yönetim Kurulunun görevleri şunlardır:

a) Merkezin faaliyetleriyle ilgili eğitim programlarının hazırlanması ve planlanması, katılım koşullarının belirlenmesi, eğitim verecek birimlerle gerekli koordinasyonun sağlanması konularında kararlar almak.

b) Faaliyet raporunun düzenlenmesine ilişkin esasları tespit etmek ve sunulan raporu değerlendirmek.

c) Bir sonraki döneme ait çalışma programının düzenlenmesine ilişkin esasları tespit etmek ve sunulan raporu değerlendirmek.

ç) Eğitim programları ile bu programların sonunda katılım belgesi, başarı belgesi ve benzeri belgeleri düzenleyerek vermek.

Danışma Kurulu ve görevleri

MADDE 10 –(1) Danışma Kurulu; Merkezin faaliyet alanlarında çalışmalar yürüten veya çalışmalarıyla Merkeze katkısı olacağı düşünülen, Üniversite öğretim elemanları ile dışarıdan, ulusal ve uluslararası düzeyde faaliyet gösteren kişi ve kuruluş temsilcilerinden olmak üzere en az beş üyeden oluşur. Danışma Kurulu üyeleri Müdürün teklifi ve Merkez Yönetim Kurulu kararı ile Rektör tarafından görevlendirilir. Danışma Kuruluna Müdür başkanlık eder.

(2) Danışma Kurulu üyelerinin görev süresi üç yıldır. Süresi biten üye tekrar görevlendirilebilir.

(3) Danışma Kurulu, Merkezin faaliyetleri ile ilgili olarak değerlendirmelerde bulunur ve istişari nitelikte görüş bildirir.

(4) Danışma Kurulu yılda en az bir kez Müdürün çağrısı ile olağan olarak toplanır. Müdür gerekli gördüğü takdirde Danışma Kurulunu olağanüstü toplantıya çağırabilir. Danışma Kurulu üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır ve toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile karar alınır.

(5) Danışma Kurulunun görevleri şunlardır:

a) Merkezin faaliyetleri ile ilgili değerlendirmeler yapmak ve önerilerde bulunmak.

b) Faaliyetler konusunda Yönetim Kuruluna danışmanlık yapmak.

c) Başka kurum/kuruluş ve kişilerle ihtiyaç duyulan yakınlık, tanıtım, işbirliği sağlanması hususunda katkı vermek; Merkezin amacını gerçekleştirilmeye yönelik plan, program, strateji ve faaliyetleri hakkında önerilerde bulunmak.

Merkez birimleri

MADDE 11 –(1) Merkezin çalışma konularıyla ilgili faaliyetlerin verimliliğini ve etkinliğini artırmak üzere Proje Geliştirme Birimi, Yayın Birimi, Saha Araştırmaları Birimi, Halkla İlişkiler Birimi gibi sürekli veya geçici birimler oluşturulabilir.

(2) Birimler, Müdürün teklifi ve Yönetim Kurulunun onayıyla kurulur. Birimler Yönetim Kurulu kararı ile görevlendirilen bir birim başkanı sorumluluğunda iş görür. Birimler, ilgi alanlarına giren ve Merkez Yönetimince verilen işleri yürütür; yapılan çalışmalarla ilgili olarak Müdürlüğe raporlar hazırlar, önerilerde bulunur. Bu birimlerde yer alan elemanlar, Yönetim Kurulunca öngörülen süreler için görevlendirilirler. Müdür, birimlerin faaliyetlerini izler ve denetler. Süresi dolan birim personeli Yönetim Kurulu tarafından yeniden görevlendirilebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Personel ihtiyacı

MADDE 12 –(1) Merkezin akademik, teknik, idari personel ihtiyacı, 2547 sayılı Kanununun 13 üncü maddesi uyarınca, Müdürün önerisi üzerine Rektör tarafından görevlendirilecek personel tarafından karşılanır.

Harcama yetkilisi

MADDE 13 –(1) Bütçe harcamalarında Merkezin harcama yetkilisi Rektördür. Rektör bu yetkisini Müdüre devredebilir.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 14 –(1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde, ilgili diğer mevzuat hükümleri ile Senato kararları uygulanır.

Yürürlük

MADDE 15 –(1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 16 –(1) Bu Yönetmelik hükümlerini Mardin Artuklu Üniversitesi Rektörü yürütür.